

ملزومات سنجش

برنامه ریزی، پیاده سازی و
بهبود سنجش در آموزش عالی

ترویدی، دبلیو بانتا،
کترین. ای پالومبا

مترجمین: دکتر رمضان جهانیان

(عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرج)

لیلا محمدی، دلילה محمدی،

احمد رضا اسکندری

انتشارات پیرامون

سرشناسه: باتنا، ترودی دبلیو، ۱۹۴۱ - م.

Banta, Trudy W

عنوان و نام پدیدآور: ملزومات سنجش: برنامه‌ریزی، پیاده‌سازی و بهبود سنجش در آموزش عالی/ ترودی دبلیو باتنا، کاترین ای پالومبا؛ مترجمین رمضان جهانیان ... [و دیگران].

مشخصات نشر: تهران: نشر پیرامون، ۱۳۹۶.

مشخصات ظاهری: ۲۳۲ ص: جدول.

شابک: 978-600-95675-7-7

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت: مترجمین رمضان جهانیان، لیلا محمدی، دليلة محمدی، احمد رضا اسکندری.

یادداشت: عنوان اصلی: Assessment essentials: planning, implementing, and improving assessment in higher education, c2015.

عنوان دیگر: برنامه‌ریزی، پیاده‌سازی و بهبود سنجش در آموزش عالی.

موضوع: آموزش عالی -- ایالات متحده -- ارزشیابی

موضوع: United states -- Evaluation -- Education, Higher

موضوع: دانشگاه‌ها و مدارس عالی -- ایالات متحده -- ارزشیابی

موضوع: Universities and colleges -- United States -- Evaluation

موضوع: آموزش عالی -- ارزشیابی

موضوع: Education, Higher -- Evaluation

موضوع: دانشگاه‌ها و مدارس عالی -- ارزشیابی

موضوع: Universities and colleges -- Evaluation

شناسه افزوده: پالومبا، کاترین ای، ۱۹۴۱ - م.

Palomba, Catherine A

شناسه افزوده: رمضان، جهانیان، مترجم

رده بندی کنگره: ۱۳۹۶ م ۸ ب ۲/۴ ۲۸۲

رده بندی دیویی: ۳۷۸/۷۳

شماره کتابشناسی ملی: ۴۸۲۴۶۸۰

انتشارات پیرامون

ملزومات سنجش

برنامه‌ریزی، پیاده‌سازی و

بهبود سنجش در آموزش عالی

نویسندگان:

ترودی دبلیو باتنا، کاترین ای پالومبا

مترجمین:

دکتر رمضان جهانیان (عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرج)،

لیلا محمدی، دليلة محمدی، احمد رضا اسکندری

شمارگان: ۵۰۰ جلد

قیمت: ۲۰۰۰۰ تومان

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۶

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۵۶۷۵-۷-۷

نشانی: بزرگراه رسالت بین ۱۶ متری اول و دوم شمالی پلاک ۱۰۲۹

تلفن: ۲۲۵۲۱۴۱۳

۱۱	پیشگفتار
۱۵	مقدمه
۱۹	تشکر و قدردانی
۲۱	درباره نویسنده‌ها

فصل ۱ ۲۳

۲۵	تعریف سنجش
۲۵	برنامه‌ریزی سنجش
۲۷	پیشگامان در سنجش
۳۱	اطمینان از کیفیت: دیدگاه بن‌المللی
۳۴	اهداف سنجش
۳۶	ارزش‌ها و اصول راهنما

فصل ۲ ۳۹

۴۱	ملزومات سنجش
۴۲	برنامه‌ریزی برای سنجش مؤثر
۴۲	تعهد ذینفعان
۴۴	سازماندهی هدف
۴۵	طراحی راهکار منطقی برای برنامه‌ریزی سنجش
۴۷	ایجاد یک برنامه کتبی
۴۹	زمانبندی سنجش

۵۰	پیا‌ده سازی سنجش مؤثر
۵۰	فراهم سازی رهبری
۵۰	انتخاب یا طراحی راهکارهای جمع‌آوری داده
۵۴	فراهم سازی منابع
۵۵	آموزش اساتید و کارکنان
۵۸	سنجش منابع و فرایندها همانند پیامدها
۵۹	به اشتراک گذاری یافته‌ها
۶۲	بهبود و پشتیبانی سنجش
۶۲	دستیابی به شواهد معتبر
۶۶	تضمین استفاده از یافته‌های سنجش
۶۷	بررسی مجدد فواید سنجش
۷۰	استدلال‌های بیشتر

فصل ۳ ۷۳

۷۵	مشارکت اساتید و دانشجویان در سنجش
۷۷	حضور اساتید در سنجش
۷۷	مسئولیت اساتید
۷۹	منابع سنجش برای اساتید
۸۱	پاداش‌های اساتید
۸۷	بیشینه‌سازی نقش اساتید و پذیرش اساتید
۹۳	برخی موانع سر راه در درک سنجش
۹۵	ماهیت استادگی
۹۶	حضور دانشجویان در سنجش
۹۶	مسئولیت دانشجو

۱۰۰	منابع برای دانشجویان
۱۰۴	پاداش‌های دانشجویی
۱۰۷	بیشینه سازی پذیرش سنجش دانشجو
۱۰۸	صادقانه عمل کردن

فصل ۴ ۱۱۱

۱۱۳	تنظیم انتظارات و آمادگی برای انتخاب ارزیابی‌ها
۱۱۳	نیت‌ها برای یادگیری: اهداف، مقاصد و پیامدها
۱۱۴	تعریف مهارت
۱۱۵	طبقه بندی‌های آمزش
۱۱۸	توسعه‌ی جملات انتظارات
۱۲۰	محتوای جمله
۱۲۲	نقشه‌های برنامه درسی
۱۲۳	استفاده از ماتریس‌ها و سایر ابزار
۱۲۴	انتخاب شیوه‌ها و راهکارها
۱۲۴	فهرست‌های فعالیت‌های موجود
۱۲۵	تهیه ضوابط برای انتخاب شیوه‌ها
۱۳۲	مروری بر شیوه‌ها
۱۳۵	استفاده از اطلاعات موجود
۱۳۶	ارزیابی‌های توسعه‌یافته بطور محلی در مقایسه با ارزیابی‌های تجاری
۱۴۰	مقایسه شیوه‌های بالقوه با ضوابط
۱۴۱	طراحی ابزارها
۱۴۲	تشخیص منحصر بفرد بودن طراحی ابزارها برای سنجش

۱۴۲	درخواست کمک از کارشناسان دانشگاه
۱۴۳	تقویت قابلیت اطمینان و اعتبار ابزار
۱۴۴	تعیین راهکارها برای پیاده سازی
۱۴۷	شناسایی شرکت کننده‌های واجد شرایط
۱۴۸	نمونه‌گیری و اندازه نمونه
۱۵۰	جمع‌بندی

فصل ۵..... ۱۵۱

۱۵۳	استفاده از سنجش‌های مستقیم
۱۵۳	استفاده از تکالیف درسی برای سنجش نتایج
۱۵۵	سنجش عملکرد
۱۵۸	انواع سنجش عملکرد
۱۵۹	استفاده از ارزیابی‌های عملکرد برای سنجش نتایج
۱۶۱	طراحی تکالیف مؤثر
۱۶۳	روبریک‌ها
۱۶۵	روبریک‌های VALUE
۱۶۷	برخی مباحث روبریک
۱۶۹	متراکم سازی نتایج سنجش در میان دروس
۱۷۱	استفاده از آزمون‌های هدف برای سنجش نتایج
۱۷۴	مزایا و معایب آزمون‌های هدف
۱۷۴	تهیه آزمون‌های خوب و نوشتن آیتم‌های خوب
۱۷۷	استنباط‌ها برای دانشجویان
۱۷۸	پورتفولیوهای الکترونیکی
۱۷۹	استفاده از پورتفولیوهای الکترونیکی برای سنجش نتایج

انتخاب‌هایی برای پورتفولیوهای الکترونیکی	۱۸۰
انعکاس دانشجو	۱۸۳
امتیازدهی	۱۸۴
منابع و آموزش	۱۸۶
بازخورد	۱۸۷
تأثیر روی دانشجویان	۱۸۸
استفاده از نتایج	۱۹۰
همه پورتفولیوهای الکترونیکی	۱۹۰
دعوات پورتفولیوها و برخی هشدارها	۱۹۱

فصل ۶ ۱۹۵

استفاده از شیوه‌های سنجش غیرمستقیم	۱۹۷
استفاده از نظرسنجی‌ها در سنجش	۱۹۷
عناوین برای نظرسنجی سنجش	۱۹۸
انتخاب و استفاده از گروه‌های هدف متعدد	۱۹۹
انواع و مقیاس‌های پاسخ	۲۰۲
نوشتن سؤالات نظرسنجی	۲۰۴
اداره پرسشنامه	۲۰۵
معرفی نامه و دعوت نامه	۲۰۶
پرسشنامه‌های ناشناس (بی‌نام) در مقابل پرسشنامه‌های محرمانه	۲۰۶
تشویق به پاسخگویی	۲۰۷
سایر ملاحظات	۲۰۸
در جستجوی کمک	۲۱۰
نظرسنجی‌های ملی برای سنجش	۲۱۱

۲۱۴	 استفاده از گروه‌های متمرکز در سنجش
۲۱۵	 موضوع‌ها، گروه‌های هدف و شرکت‌کننده‌ها
۲۱۷	 نقش ناظر
۲۱۸	 توسعه سؤالات و خلاصه سازی نتایج
۲۱۹	 سایر ملاحظات
۲۲۰	 شیوه‌های غیرمستقیم دیگر
۲۲۱	 مصاحبه‌ها
۲۲۲	 اصول نوشتاری
۲۲۵	 اسناد مدارک
۲۲۷	 راهکار کیفی غیرمقاله‌ای
۲۲۹	 تکنیک‌های سنجش آلاس

پیشگفتار

فشارها روی کالج‌ها و دانشگاه‌ها برای نشان دادن تاثیر بخشی آموزشی و استفاده از شواهد تجربی برای ایجاد بهبود در زمینه سنجش از سال ۱۹۹۹ شدت گرفتند، زمانیکه ملزومات سنجش بعنوان منبع جامعی برای افراد مسئول در سنجش در آموزش عالی شروع به کار کردند. امروزه با چشم انداز دهمین تصویب مجدد قانون آموزش عالی، قانون گزارها برای تصویب شیوه‌های جدید برای پاسخگو بودن کالج‌ها و دانشگاه‌ها به هزینه‌ها و پیامدها تلاش می‌کنند. چگونه کالج‌ها و دانشگاه‌ها این دوره از تقاضاهای افزایش یافته برای پاسخگویی را هدایت می‌کنند؟ نتایج بدست آمده از نظرسنجی سنجش پیامدهای یادگیری NILOA موسسه ملی ۲۰۰۹ و ۲۰۱۳ نشان می‌دهند که اکثر موسسات متعهد به فعالیت سنجش عمده‌ای هستند و از راهکارهای چندگانه برای جمع‌آوری شواهد در واکنش به انواع محرک‌ها، مخصوصاً اشتراک‌گذاری استفاده می‌کنند. در سال ۲۰۰۹، اکثریت (۹۲ درصد) کالج و دانشگاه‌هایی که در نظرسنجی مشارکت داشتند از حداقل یک راهکار سنجش در سطح سازمانی استفاده کردند، طوریکه میانگین ۳ بود. در سال ۲۰۱۳، این میانگین به ۵ افزایش یافت. کاربرد سازمانی شواهد سنجش برای هر دسته - شامل اعتبارگذاری، ذیحسابی خارجی، برنامه‌ریزی استراتژیک و بهبود سازمانی - نیز در سال ۲۰۱۳ بیشتر از ۲۰۰۹ بود.

در واقع، از زمان انتشار اولین ویرایش ملزومات سنجش، تغییرات زیادی در دنیای سنجش روی داده است و نتایج نشان دهنده‌ی میزان فعالیت سنجش در جریان در اکثر موسسات دلالت بر پیشرفت عمده در دستور جلسه سنجش دارند. هنوز، علاقه زیاد به

کسب اطلاعات بیشتر در مورد نحوه‌ی پیاده‌سازی، سازماندهی، پشتیبانی و حمایت از فعالیت‌های سنجش به رشد خود ادامه می‌دهد. در این ویرایش دوم، ترویدی بانتا و کاترین پالومبا سهم قابل توجهی در تقویت پایگاه دانش مربوط به نحوه‌ی انجام سنجش و بهترین شیوه‌ها برای سازماندهی سنجش موثر دارند.

این ویرایش به روز ملزومات سنجش بعنوان بررسی کلی از قدرت اقدام سنجش در نظر گرفته می‌شود. مثال‌های عملی ارائه شده در این ویرایش این اطمینان را می‌دهند که سنجش در کالج‌ها و دانشگاه‌ها در وضعیت سالمی قرار دارد و موسسات، رفتارهای سنجش مهم را نادیده نمی‌گیرند، در حالیکه بعنوان یک سیستم هشدار، سوالاتی در رابطه با شرایط فعلی سنجش مطرح می‌سازد. فهرست مطالب به تنهایی می‌تواند بعنوان یک چک لیست سالانه برای اقدام سنجش سالم در کالج‌ها و دانشگاه‌ها عمل کند. این کارورزان عمومی سنجش، بررسی کاملی در مورد سلامت کلی سنجش انجام دادند.

بانتا و پالومبا در سراسر این کتاب تاکید قابل توجهی روی افزایش مشارکت اساتید در سنجش دارند و به این نکته اشاره می‌کنند که سنجش موثر آموخته‌های دانشجوی نمی‌تواند بدون مشارکت اساتید در هر کدام از فرایندهای سنجش روی دهد. بنابراین، مشارکت اساتید یکی از عوامل کلیدی برای سنجش معنادار است و مفهوم سنجش بخوبی حیطة و کیفیت سنجش اساتید می‌باشد. این ملاحظه است که نویسنده‌ها اهمیت سنجش آموخته‌های دانشجویان و تاثیربخشی برنامه را در امور دانشجویی نیز تصدیق می‌کنند و فصل جدیدی را برای بیان این توسعه در کار سنجش اضافه کرده‌اند. در حالت خاص، فصل‌های تخصیص یافته به مشارکت اساتید و دانشجویان در سنجش و شواهد تلاش‌های متمرکز برای سنجش یادگیری در امور دانشجویی، سهم عمده‌ای در مستندسازی کارهای موثر و بحث در مورد نیازهای فعلی دارند. به جرات می‌توان دید که تضمین استفاده از نتایج سنجش، یک طرح سازگار در میان تمام فصول کتاب ملزومات سنجش می‌باشد. به مدت تقریباً دوازده سال، فرصت خوبی برای کار با نظرسنجی ملی مشارکت دانشجویی NSSE به منظور افزایش سنجش مشارکت دانشجویان در اقدامات

آموزشی موثر و فراهم سازی اطلاعات عملی برای اعلان تلاش های کالج ها و دانشگاه ها در راستای بهبود کیفیت آموزش دوره لیسانس داشتیم. در حالیکه مشاهده اینکه دانشگاه ها از NSSE بعنوان مولفه مهم برنامه های سنجشی استفاده می کنند که مطالب دقیقی در مورد قدرت ها و ضعف های تجارب دانشجویان فراهم می سازد، امیدبخش است، زمانیکه دانشگاه ها در به اشتراک گذاری نتایج با اساتید، کسب آموخته های واضح از داده های سنجش یا تعیین اولویت های بهبود دقیق با شکست مواجه می شوند، مایوس کننده است. به این درک که دانشگاه ها در جمع آوری داده ها بهتر از استفاده از سنجش برای بهبود می باشند، باتا و پالومبا توجه لازم را به راهکارهای برجسته ای تخصیص می دهند که دانشگاه ها می توانند برای ترغیب اساتید و کارکنان به اقدام روی اطلاعات سنجش استفاده کنند و در تصمیم های متعدد، مثال هایی از بستن حلقه سنجش یا اقدام و سپس تعیین نتایج این اقدامات ارائه می کنند. مشخص است در صورتیکه نتایج به اشتراک گذاشته نشوند و به روش های محدودی به کار گرفته نشوند، سنجش هیچ ارزشی ندارد. هدف این کتاب، معنادار و کاربرد ساختن نتایج سنجش است. سنجش از اهمیت زیادی در میان تمام زمینه ها و واحدهای کالج ها و دانشگاه ها برخوردار است. کاربرد گسترده ی نظرسنجی های ملی، رویکردها و ابزارها برای سنجش یادگیری؛ پیدایش تکنولوژی های سنجش مانند مجموعه سیستم های مدیریت داده و افزایش تعداد متخصصان سنجش همگی نشانه هایی از سرمایه گذاری جدی در سنجش می باشند. در حالیکه بدبینان سنجش هنوز وجود دارند، واضح است که رویکرد ابطال سطحی برای سنجش - تنها برای تامین انتظارات اعتبارسنجی - غیرقابل دفاع می باشد. گرچه قبلا رایج بود، رویکرد انطباق برای سنجش توسط راهکار مطلوب سنجش برای یادگیری و بهبود جایگزین شده است. امروزه، سنجش بعنوان یک عامل اساسی برای بهبود کیفیت و تاثیر بخشی آموزش در نظر گرفته می شود.

اولین ویرایش کتاب ملزومات سنجش به هدایت این انتقال کمک کرد و این ویرایش جدید، راهنما را بسط داده و به روز می سازد. نکته مهم تر اینکه، باتا و پالومبا

نشان می‌دهند که چگونه اساتید و کارکنان به نتایج سنجش معنی و مفهوم می‌دهند تا تاثیربخشی آموزشی نشان دهند و بهبود سازمانی را گزارش دهند.

بهبود کیفیت در آموزش دوره لیسانس برای تقویت یادگیری و موفقیت برای تمام دانشجویان، برای آموزش عالی ایالات متحده، الزامی است. چالشی که مسئولان، اساتید و کارکنان موسسه با آن مواجه می‌شوند، نیاز به سنجش معنادار و اقدام هماهنگ برای تقویت تاثیربخشی آموزشی دارد. فعالیت‌های رسیدگی انجام گرفته توسط NILOA نشان می‌دهند که سنجش به یک تجهیزات دائمی در ساختار کالج‌ها و دانشگاه‌ها تبدیل شده است و این در حالی است که هنوز اقدامات بیشتری برای پیشرفت و بلوغ سنجش در این موسسات لازم است. سنجش در آموزش عالی رشد روزافزونی داشته است، زیرا تقاضاها برای شهادت و انتظارات از تضمین بهبود سازمانی و یادگیری دانشجویی تشدید یافته‌اند. اساتید و کارکنان مسئولیت‌های سنجش و دانشجویان مورد سنجش به منابع عملی و مثال‌های قابل دستیابی برای پیشرفت مهارت‌ها و کارنامه‌هایشان نیاز دارند. کتاب ملزومات سنجش، منبع دقیقی برای هدایت در این زمان‌های مبرم و مورد نیاز است.

جیلیان کینزی

دستیار مدیر، دانشگاه ایندیانا

مرکز تسهیلات دانشگاهی

و محقق ارشد، NILOA

بلومینگتون، ایندیانا

مقدمه

زمانیکه تصمیم به تجدیدنظر نسخه‌ی ۱۹۹۹ کتاب ملزومات سنجش گرفتیم، ویراستار ما، دیوید برایتمن از سه متخصص سنجش باتجربه خواست تا نسخه اصلی را بازبینی کنند و توصیه‌هایی در مورد بهای نظریه به ما بدهند. ما مدیون این سه متخصص ناشناس هستیم، زیرا دیدگاهی به ما دادند که اهمیت ویژگی متمایز اولین ویرایش و فرصت تجدیدنظر را برای ما آشکار ساخت. بازبین‌ها یک راهنمای عملی برای اقدام سنجش همراه با اصول، مثال‌ها و توصیه‌هایی در مورد تصمیمات گرفته شده در دوره‌ی پیاده‌سازی ابتکار سنجش پیامدها ارائه کردند. در ضمیمه به راهنمای عملی سوابق را همراه با دیدگاه و چشم انداز ارائه کردند. بازبین‌ها درخواست یک رویکرد مشابه در تجدیدنظرمان کردند و به همین منظور تلاش کردیم تا درخواست آنها را تامین کنیم. زانک ویرایش ۱۹۹۹ را نوشتیم، تنها چند منبع از این نوع برای راهنمایی اساتید و کارکنان موجود بود که به مقدمه‌ی پایه برای سنجش نتایج و همچنین مراجع مرتبط که حتی به مسئولان مربوط سنجش در دستیابی به مثال‌های تازه و درک گسترده کمک می‌کردند، نیاز داشتند. امروزه، کتاب‌ها، مجلات، کنفرانس‌ها، سازمان‌های جدید و انواع متعدد مثال‌هایی از اقدامات خوب در وب سایت‌های موسسات قابل دستیابی می‌باشند.

در ضمیمه به اصول، مثال‌ها و دیدگاه‌های ارائه شده در ویرایش اول، سه بازبین از ما خواستند تا اطلاعاتی در مورد مباحث زیر اضافه کنیم:

- استفاده از فناوری در سنجش شامل پورتفولیوهای الکترونیکی دانشجویی

- دوره‌های پایه به عنوان اساس سنجش
 - سنجش در امور دانشجویی
 - رابطه بین سنجش پیامدها و چنین فرایندهای سازمانی با ارزش همانند برنامه‌ریزی
- استراتژیکی، تجدید برنامه درسی و بازیابی برنامه جامع

از سال ۱۹۹۹ به بعد تغییرات زیادی صورت گرفته است که در این راستا تمام مثال‌های اصلی را تغییر دادیم. بنابراین، با وجود اینکه بخش عمده‌ی ساختار اصلی را حفظ کردیم، اکثر کلمات جدید می‌باشند. تمرکز را روی سنجش آموخته‌های دانشجویی برای دربرگیری تاثیر بخشی سازمانی بسط دادیم. از اینرو در ویرایش دوم کتاب، فصل‌های جدید در مورد سنجش امور دانشجویی و ارزیابی تاثیر بخشی سازمانی اضافه کردیم.

مخاطبان

سه بازیبن اولین ویرایش کتاب مخاطبان را بصورت زیر شناسایی کردند: اساتید و کارکنان متعهد در سنجش نتایج برجسته در دانشگاه‌ها، اساتید و کارکنان نوپا در سنجش که به دنبال بازیابی جامع می‌باشند، اساتیدی که به دانشجویان ارشد و دکترا در آموزش عالی تدریس می‌کنند و کارکنانی که در بخش امور دانشجویی کار می‌کنند. تلاش کردیم تا سوابق، دیدگاه‌ها و چشم اندازهایی برای این جوامع تهیه کنیم.

محتویات کتاب

در فصل ۱، تعریف گسترده از سنجش نتایج را با دربرگیری تمام برنامه‌ها و خدمات سازمانی ارائه می‌کنیم. همچنین برخی سوابق و چشم اندازهای مربوط به پیشرفت سنجش را دربر می‌گیریم. فصل ۲ ملزومات سنجش را در سه فاز ارائه می‌کند: برنامه‌ریزی، پیاده سازی و بهبود/حمایت از سنجش. گام اصلی مشارکت اساتید و دانشجویان در سنجش نتایج، موضوع فصل ۳ می‌باشد. فصل‌های ۴، ۵ و ۶ خواننده‌ها را برای توسعه جملات

و تصمیم‌گیری‌ها در مورد پیامدهای مناسب آماده می‌سازند. طرح‌های برنامه‌درسی، اعتبار و قابلیت اطمینان ابزارها، روبریک‌ها و مثال‌های ارزیابی‌های مستقیم و غیرمستقیم نیز در این فصل‌ها ارائه می‌شوند. فصل‌های ۷، ۸ و ۹ حاوی نمونه‌هایی از روش‌های بکارگیری ارزیابی‌ها در سنجش آموخته‌های دانشجویان در آموزش عمومی و امور دانشجویی می‌باشند. فصل ۱۰ به بیان فرایندهای اصلی آنالیز، گزارش و استفاده از یافته‌های سنجش می‌پردازد. فصل ۱۱ مثال‌هایی از برنامه‌های سنجش گسترده در موسسه جامع ارائه می‌کند. در فصل ۱۲، به شناسایی چشم‌انداز سنجش فعلی و پیش‌بینی مسیر رو به جلو می‌پردازیم. سوابق چهار دهه از سنجش پیامدها در آموزش عالی بدست آمدند و با برخی از آن‌ها و چالش‌های پیشرو به نتیجه‌گیری می‌پردازیم.